

2018. április

**HÍVOM A CSALÁDOKAT,
HÁZASPÁROKAT, JEGYESEKET ÉS SZERELMESEKET,
A CSALÁDOKAT SZERETŐ SZERZETES- ÉS PAPTSTVÉREKET, ÉS
MINDENKIT, AKI A CSALÁD ÉS AZ ÉLET MELLETT ÁLL!**

Folytatom a Világiak, Család és Élet Dikasztériuma által írt és Ferenc pápa Amoris Laetitia c. apostoli buzdítására alapozott katekézis-sorozat alapján a Szent Család történetének elemzését.

A család Isten szavának fényében. Nem csupán hagyományos hitbuzgalmi cselekedet volt, hogy József és Mária Húsvétkor felment a jeruzsálemi templomba, hogy Izrael népének Egyiptomból való megszabadulásáért hálát adjon Istennek, és Isten áldását kérje jelenükre és jövőjükre. Életük alakulásában Isten szava eddig is fontos szerepet játszott, Mária otthonában, József álmában értesült a titokzatos isteni tervről, és noha e terv részletei számukra homályban maradtak, mindketten belegyezésüket adták. Máriához „*az angyal bement*” (Lk 1, 28), Józsefnek „*az Úr angyala álmában megjelent*”. (Mt 1, 20) Az angyal közvetítette isteni szavak megérintették a szívüket és ők egész életükre elköteleződtek. Ezek a szavak nekik szólnak, őket informálják és új, különleges és váratlan eseményekre figyelmeztetik őket, de mindenekelőtt személyes kapcsolatfelvétel velük.

Isten mindkettőjüknek azt üzeni: „*ne félj!*”. (Lk 1,30; Mt 1,20) Ferenc pápa megvilágítja ennek az üzenetnek az értelmét: Isten szavai nem elvont tételeket közvetítenek, hanem megnyugtatót és iránymutatást adnak minden válságba került vagy szenvedő családnak. Megmutatja nekik az úti célt, ahol Isten „*letöröl majd a szemükről minden könnyet, és nem lesz többé sem halál, sem gyász, sem jajgatás és fájdalom*”. (Jel 21,4)

Az, hogy Mária és József minden évben Húsvétkor, készen állva az utazással abban az időben együtt járót váratlan események elfogadására, felment a jeruzsálemi templomba áldozatot bemutatni, és hogy magukkal vitték Jézust is, arra mutat, hogy megtapasztalták és állandóan újra és újra érzékelték Isten üzenetét mindennapi életükben. Egész életük titokzatos terve ugyanabból a szálból van szöve: Isten üzenetéből. Ennek az üzenetnek a szavai vezérlik őket a betlehemi barlangba, ahol megszületik a Fiú, amint azt Mikeás próféta megjövendölte (I. Mt 2,6); majd Egyiptomba, hogy megvédjék Jézust Heródestől (I. Mt 2,6); és hívja őket vissza Izrael földjére Heródes halála után. (I. Mt 2.19-23)

Hogyan, és milyen gyakran olvassátok családokban a Szentírást?

A Szent Család élete arra tanít minket, hogy Isten szava több, mint vallási igazságok gyűjteménye, több, mint katekézis vagy a gyakorlatban alkalmazandó erkölcsi útmutatás. Isten szava üzenet, mély, élő kapcsolatot létesít az emberpárral. Így kezdődik a család története. Ez a tapasztalat készíti a szülőket arra, hogy gyermekeiknek beszéljenek Isten szaváról. „Ezért a család az a hely, ahol a szülők válnak gyermekeik számára a hit első tanítóivá. Személytől személyig tartó "kézműves" feladat ez.” (AL 16)

A hit továbbadását leggyakrabban a hitigazságok és a vallási gyakorlatok ismertetésére szoktuk redukálni. Arról azonban, hogy a hit Isten élő, valóságos megtapasztalását is magába foglalja, meg szoktunk feledkezni. Ha azonban ezekre a tapasztalatokra nem figyelünk fel és nem is válnak életünk részévé, a keresztyén tanítás puszta vallásossággá és rituális cselekedeteknek az egyházi intézményekben való ismétlésévé redukálódik, és igen kevés hatással lesz mindennapi életünkre. Manapság általános jelenség, hogy a fiatalok a szentségek felvétele után már nem járnak a plébániára, nem mennek el a liturgikus eseményekre a templomba, még a „kötelező, szent” ünnepeken, karácsonykor, húsvétkor sem. Néhányan még csodálkoznak is azon, hogy a fiatalok nem akarnak templomba járni, holott a valóságban otthon, és a mindennapi életben nem tapasztalhatták meg Isten szavának hatását. Sürgősen változtatni kell tehát a hit továbbadásának gyakorlatán és először Jézus Krisztus bemutatásával kell kezdenünk a tanítást. Ferenc pápa joggal mondja: „A családban és a családok körében az evangéliumi üzenetnek mindig fel kell hangzania. Ezek a szavak a legszebbek, legkiválóbbak, legvonzóbbak és ugyanakkor a legszükségesebbek, ezeknek kell az evangelizáló tevékenység

középpontjában állnia. Ez az első és legfontosabb üzenet, ezt kell más és más formában újra és újra meghallgatnunk, ezt kell újra és újra hirdetnünk ilyen vagy olyan formában. Valójában semmi sem szilárdabb, mélyebb, biztosabb, egységesebb és bölcsőbb, mint ez az üzenet. Az egész keresztény képzés elsősorban az igehirdetés elmélyítése". (AL 58)

József és Mária nem ment minduntalan Jeruzsálembe, csak Húsvétra. Húsvét ugyanis nem csak Izrael népe számára volt a legfontosabb ünnep, hanem saját tapasztalataik miatt őket is megérintette. Jézus szülei saját életükben megtapasztalták a Húsvétot, nem csupán egy múltbéli eseményre emlékeztek, nem csak egy rituális ünnepen akartak részt venni. Konkrét, egzisztenciális tapasztalatuk volt a szabadulásról. Semmit sem sejtettek saját fiúk Húsvétjáról, de tudjuk, hogy az evangélium szerzői mindig Krisztus halálából és feltámadásából indulnak ki, ennek fényében számolnak be minden egyéb eseményről. József és Mária Isten üzenete szerint élük életüket, teljesen áthatja őket a húsvéti logika.

Hogyan élitek meg a családban a húsvéti misztériumot?

Az Ige testté lesz minden családegyházban, ha a család a húsvéti misztériumban él. Családjainkat Krisztus húsvétja élteti, ez ad értelmet mindennapjainknak. Húsvét nem elmélet, igazság, vagy a családoknak továbbítandó üzenet, a Húsvét jelen van minden családban a házasság szentségének kiszolgáltatása óta. Egyesülésük a szentségben megjeleníti Krisztus húsvéti misztériumát, amely szerelmi kapcsolatban él és munkálkodik. Vajon hány keresztény házaspár van ennek a csodálatos igazságnak a tudatában? Hányan tudják, hogy házasságuk és családi életük a házasság szentségének kegyelme által a Húsvét folytonos ünneplése? Hányan értették meg, hogy a szenvedés, a fájdalom és a halál minden pillanata mélyen bele van ágyazva a húsvéti logikába, ezáltal ezek a fájdalmas megpróbáltatások az utolsó előtti szavak és a csodálatos feltámadás előjátékai? Ha nincs, aki megmagyarázza nekik Isten szavát, hogyan fedezhetnék fel a bennük rejlő nagy misztériumot már e világban? „Isten szava az élet és a lelkiesség forrása a család számára. A családapasztorációnak lehetővé kell tennie, hogy az embereket a Szentírás imádságos és egyházas olvasása segítségével a családegyház tagjaivá alakítsa. Isten szava nemcsak az egyes személyek magánélete számára jó hír, hanem ítéletalkotási kritérium és világosság is a különböző kihívások mérlegeléséhez, amelyekkel a házaspárok és a családok találkoznak.” (AL 227)

Noha a Szentírást családok népesítik be (I. AL 8), miért tekintik sokan mégis elvont, a családoktól távol álló irodalmi alkotásnak? Hogyan lehetne azt elérni, hogy a Biblia ne csak jelen legyen minden család otthonában, hanem rendszeresen olvassák, és valóban ez adjon számukra a gondok, nehézségek, válságok esetén útmutatást?

Ahhoz, hogy családjaink azzá váljanak, amivé a házasság szentsége által válhatnak, elengedhetetlen a lelkipásztorok segítsége. A házastársi és családi lelkiesség állandó gondozásra szorul. Buzdítsunk a közös és egyéni imádságra, a szentségekhez járulásra, lelkiességi olvasmányokra és lelki gyakorlatok látogatására, a fiatalokat pedig bátorítsuk a családalapításra.

Különösen nehéz a segítségnyújtás családi drámák, betegség, haláleset, munkanélküliség, természeti katasztrófa idején. Ha nem a húsvéti misztérium logikája szerint vezetjük az érintetteket, akkor tanításunk könnyen üres szavak halmazává válhat. Gondoljunk a názáreti Szent Családra, hogyan fogadták ők a nehézségeket. Mária a kihívásokat jó és balsorsban egyaránt bátran és derűs nyugalommal fogadta, szívében mindig Isten nagy csodáit hordozta. (I. Lk 2, 19 és 51) „Szívének kincsestára tartalmazza minden család tapasztalatát, ezeket ő megőrzi. Így segít a tapasztalatokat megérteni, és a családok saját történetében Isten üzenetét felismerni.” (AL 30)

Bíró László tábori püspök
az MKPK Családbizottságának elnöke
a Magyar Katolikus Családegyesület elnöke